

TRABZON İLİ
HAYVAN SAĞLIK ZABITASI KOMİSYON KARARI

Ek-1

KARAR NO : 2023 / 02
KARAR TARİHİ : 27/03/2023
KONU : Bulaşıcı Hayvan Hastalıkları ile Mücadele, Hayvan Hareketleri
Hayvan Refahı, Dişi Hayvan Kesimleri, Denetim ve Kontrol

Ülkemizin ve İlimizin ekonomisinde önemli bir paya sahip olan hayvan varlığımızın salgın hastalıklardan korunması, halk sağlığını tehdit eden zoonoz hastalıklarla mücadele edilmesi ve bulaşıcı hayvan hastalıklarının yayılmasında önemli rol oynayan hayvan hareketlerinin kontrol altına alınması, güvenilir ve sürdürülebilir gıda temini amacıyla; İlimizde 2023 yılında yürütülecek olan hayvan hastalık ve zararlılarıyla mücadele faaliyetlerini görüşmek üzere, İl Hayvan Sağlık Zabıtası Komisyonu .../03/2023 tarihinde Vali Yardımcımız Hacı Osman HÖKELEKLİ Başkanlığında toplanarak, aşağıda belirtilen hususları karar altına almıştır.

1- GENEL PRENSİPLER

1.1. Hayvan hastalıkları ile mücadele amacı ile 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu ve söz konusu Kanun çerçevesinde yayımlanmış Yönetmeliklerde hayvan hastalıklarının bildirim sistemi ve kontrol tedbirleri, hastalıkların izlenmesi ve ortadan kaldırılması, hayvanların tanımlanması ve hareketleri ile ilgili kurallar belirlenmiştir.

1.2.22 Ocak 2011 tarih ve 27823 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanan İhbarı Mecburi Hayvan Hastalıkları ve Bildirimine İlişkin Yönetmelikte belirlenen İhbarı Mecburi Hastalıklar Listesinde (EK-1) yer alan hastalıklarla ilgili ihbarlar en hızlı şekilde ve titizlikle değerlendirilecektir.

1.3. 5996 Sayılı Kanuna istinaden 14.01.2012 tarih ve 28173 Sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Hayvan Hastalıklarında Tazminat Yönetmeliği ve Tazminatlı Hayvan Hastalıkları ve Tazminat Oranlarına Dair Yönetmelik gereği tazminat ödemeleri yapılacaktır.

1.4. Kurumlar arasında etkin koordinasyon ve işbirliği içerisinde hayvan sağlığını korumak, salgın ve bulaşıcı hayvan hastalıkları ile mücadele etmek, ülke içindeki hayvan hareketleri ile hayvan ve hayvansal ürünlerin sevkine dair tedbirleri almak ve uygulamak üzere Bulaşıcı Hayvan Hastalıkları ile Mücadelede Uygulanacak Genel Hükümlere İlişkin Yönetmelik kapsamında hayvan sağlık zabıtası komisyonları kurulacaktır.

1.5. Hayvan hastalıklarının tespiti amacıyla yapılan sağlık taramaları aksatılmadan ve hassasiyetle sürdürülecektir. Şüpheli hayvan ölümlerinin duyulması veya mahiyeti belirlenemeyen hayvan hastalıklarının çıkması halinde erken uyarı ve erken müdahale prensiplerinin uygulanması için İl Müdürlüklerince; bağlı buldukları Veteriner Kontrol Enstitüsü veya konu ile ilgili enstitüsü müdürlüklerinden derhal uzman talebinde bulunulacak, durum gecikmeksizin Bakanlığa bildirilecektir.

1.6. Bulaşıcı, sosyo-ekonomik yönden ve halk sağlığı açısından önem arz eden hastalıkların mihrak takibi ve epidemiyolojik araştırması Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürlüğüne koordine edilecektir. Gerekli durumlarda Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği Şube Müdürü de mihrak yerine giderek hastalıkla ilgili uygulamaları gözden geçirecek ve sonucu Bakanlığa raporla bildirecektir.

1.7. Hayvan satış yerlerinin denetim ve kontrolleri aksatılmadan yürütülecektir.

1.8. Zoonoz bir hastalık çıkması durumunda aynı gün Sağlık Bakanlığı ilgili taşra birimlerine bildirimde bulunularak gerekli işbirliği ve koordinasyon sağlanacaktır. Zoonoz hastalıklarla mücadele konusunda Sağlık Bakanlığı taşra teşkilatı ve yerel yönetimlerle değerlendirme ve koordineli çalışma toplantıları yapılacaktır. Alınan müşterek kararlar Bakanlığa bildirilecektir.

1.9. Hastalık mihraklarında alınacak karantina tedbirlerinin yerine getirilmesinde Muhtarlık, Zabıta, Emniyet ve Jandarma teşkilatı ile işbirliği yapılacaktır.

1.10. 5996 Sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 4. maddesinin sekizinci fıkrasında "İl özel idareleri ve belediyeler, hayvan hastalıkları ile mücadele ve kontrollerde Bakanlığa yardımcı olmakla yükümlüdür" hükmü yer almaktadır. Söz konusu Kanun hükmü

kapsamında hayvan hastalıkları ile mücadele çalışmaları için belediyelerden bütçelerinde bu Ek-1
yer vermeleri yazılı olarak istenecektir.

1.11. Hastalık çıkışlarında ve aşı kampanya dönemlerinde planlanan hedeflere ulaşmak ve hastalıkla mücadeleyi olumsuz etkilememek için, mesai mevhumu gözetmeksizin çalışılacak, görevli personele mesai konusunda İlçe Müdürlüklerince gerekli kolaylık sağlanacaktır. Mesai öncesi aşılama çalışmalarına gönderilen personelden, görev dönüşü Şube Müdürü ve İlçe Müdürünün uygun görüşü ile mesaiye devamı beklenmeden idari izin verilebilecektir.

1.12. 5996 sayılı Kanun gereği tazminatlı hayvan hastalıkları Hayvan Hastalıklarında Tazminat Yönetmeliği ile belirlenmektedir. Tazminatlı hastalıklara esas Yerel Kıymet Takdir Komisyonu 5996 sayılı Kanun'da belirlendiği gibi oluşturulacaktır.

2- SALGIN, BULAŞICI VE PARAZİTER HASTALIKLARLA MÜCADELE

İhbarı mecburi hayvan hastalıkları 5996 sayılı Kanun çerçevesinde 22 Ocak 2011 tarih ve 27823 sayılı resmi gazetede yayımlanan "İhbarı Mecburi Hayvan Hastalıkları ve Bildirimine İlişkin Yönetmelik" ile belirlenmiştir. Söz konusu hastalıkların tespit edildiği işletmelerde kordon ve karantina önlemleri alınacak, hasta, şüpheli ve sağlam hayvanlar birbirinden ayrılacaktır. Hastalık nedeniyle konulan kordon ve karantina önlemleri, klinik semptomların ortadan kalkmasından sonra, yapılacak temizlik ve dezenfeksiyon ile kaldırılacaktır.

2.1. ŞAP HASTALIĞI İLE MÜCADELE

04 Şubat 2011 tarih ve 27836 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Şap Hastalığının Kontrolüne İlişkin Yönetmelik hükümleri doğrultusunda kontrol yöntemleri uygulanacaktır.

Bakanlığımızca hazırlanan Bölgesel Risklerin Kademeli Azaltılmasına Dayalı Şap Hastalığının Kontrol ve Eradikasyonu Eylem Planı çerçevesinde İlkbahar ve Sonbahar kampanya dönemlerinde aşılama programına alınan büyükbaş hayvanların % 100 ünün aşılama sağlanacaktır.

2023 yılı İlkbahar dönemi aşılama 13 Şubat - 28 Nisan 2023 tarihleri arasında İl Müdürlüğümüz tarafından hayvanların meraya çıkışlarından önce bitirilecek şekilde planlanacak ve uygulama sonuçları Bakanlığa bildirilecektir. Sonbahar dönemi aşılama ise 01 Eylül - 31 Kasım 2023 tarihleri arasında yapılacaktır.

Sevk edilecek sığır cinsi hayvanlara en fazla 6 ay ara ile iki şap aşısı yapılmamış ise sevklerine müsaade edilmeyecek ve son şap aşısı yapıldıktan 21 gün sonra sevklerine müsaade edilecektir.

İlk defa aşılama sığır cinsi hayvanlara ilk aşılama takiben 21-30 gün içerisinde rapel aşılama yapılacak ve rapel aşılama takiben en az 7 gün sonra hayvanlar sevk edilecektir."

İki aylıktan küçük ve küpelenerek tanımlanmış sığır cinsi hayvan sevklerinde ve Sığır cinsi hayvanların doğrudan kesimhaneye sevklerinde, şap aşısı aranmayacaktır.

Şap hastalığı mihrakı nedeniyle oluşturulan koruma ve gözetim bölgesinde kampanya dönemi beklemeksizin büyükbaş ve küçükbaş hayvanlar aşılacaktır.

2.2. ŞARBON (ANTHRAX) HASTALIĞI İLE MÜCADELE

Son 5 yılda hastalık görülen mihraklardaki sirayete maruz hayvanların tamamı, meraya çıkışlarından önce aşılacaktır. Aşılama tarihleri hayvanların mera çıkış zamanına göre İl Müdürlüğümüz tarafından belirlenecektir.

Şarbon hastalığında en önemli korunma önlemi bu hastalıktan ölen hayvanların uygun bir şekilde ortadan kaldırılması olması nedeniyle, ölen hayvanların otopsi yapılmadan, iki metre derinlikteki çukurlara bulaşık toprak ve altlıkla birlikte yakılarak veya üzerlerine sönmemiş kireç dökülerek gömülmesi sağlanacaktır.

2.3. SIĞIRLARIN NODÜLER EKZANTEMİ (LUMPY SKIN) İLE MÜCADELE

Aşılamalar vektörlerin aktif olduğu dönem başlamadan hayvanların bağışık olacağı şekilde 28 Nisan 2023 tarihinde tamamlanacaktır.

Siğir cinsi hayvanlara 3 aylık yaştan itibaren 5 koyun keçi dozu çiçek aşısı, uygulanacaktır. Aşılama kampanyası tamamlandıktan sonra 3 aylık yaşa gelen buzağuların aşılamaları yılsonuna kadar sürdürülecektir.

Aşılama programında yer almayan illerden ilimize gelen siğir cinsi hayvanlar, varış işletmesinde LSD hastalığına karşı derhal aşılanacak olup, bu hayvanlara 28 gün boyunca karantina altında tutulacaktır.

İlimizden diğer illere Sevk edilecek siğir cinsi hayvanlara yıl içerisinde lsd aşısı yapılmamış ise sevklerine müsaade edilmeyecek ve son lsd aşısı yapıldıktan 21 gün sonra sevklerine müsaade edilecektir.

2.4. SIĞIR, KOYUN VE KEÇİLERDE BRUSSELLA HASTALIĞI İLE MÜCADELE

Hastalıkla mücadelede 03.04.2009 tarih ve 27189 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Bruselloz ile Mücadele Yönetmeliği” ve 13.01.2012 tarih ve 2012/03 sayılı “Brusellanın Konjunktival Aşı ile Kontrol ve Eradikasyonu Genelgesi” hükümleri doğrultusunda işlem yapılacaktır.

Programlı brusella aşıları 3-6 ay yaştaki dişi buzağı, dişi kuzu ve oğlaklar ile damızlığa ayrılacak erkek kuzu ve oğlaklarda yıl boyu uygulanacaktır.

Brusellanın kontrolü için Bakanlığımız Enstitüsü Müdürlüklerine serolojik teşhis yapılması için numune gönderilmeyecek, yalnızca yavru atıkları, yavru zarları, atık yavruya ait mide sıvısı ve vaginal svaplar bakteriyolojik teşhis yapılmak üzere gönderilecek ve Laboratuvar sonucuna göre işlem yapılacaktır.

2.5. SIĞIR TÜBERKÜLOZU HASTALIĞI İLE MÜCADELE

Hastalıkla mücadelede 2/4/2009 tarih ve 27188 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Siğir (Bovine) Tüberkülozu Yönetmeliğinde belirtilen hususlara uyulacaktır.

Mezbaha kesimi sonunda siğir tüberkülozu tespit edilen hayvanların bulunduğu işletmeler takip edilerek siğırlara tüberkülin testi uygulanacaktır. Müspet reaksiyon veren hayvanlar tazminatlı kesime sevk edilecek, şüpheli ve menfi reaksiyon veren hayvanlar birbirinden ayrı tutulacaktır.

Siğir Tüberkülozu hastalığı tespit edilen işletmelerde yapılan tüberkülin testi sonucunda negatif olarak tespit edilen erkek ya da damızlık değerini yitirmiş dişi siğırlar, karantina süresinin tamamlanması beklenmeden sahibinin isteği üzerine kestirilebilecektir.

2.6. NAKLEDİLEBİLİR SÜNGERİMSİ BEYİN HASTALIKLARI (BSE, FSE, SCRAPIE)

Hastalık şüphesi ve bildirim, resmi teyit durumunda yapılacak uygulamalar ile TSE’ nin izlenmesi ve bunun gibi hususlarla ilgili “Nakledilebilir Süngerimsi Beyin Hastalıklarına Karşı Korunma ve Mücadele Yönetmeliği” hükümleri uygulanacaktır. TSE’den şüphe edilmesi durumunda şüphe edilen hayvanlardan ve izleme amacıyla belirli bir yaşın üzerinde kesime tabi tutulan siğırlardan numune alınarak analiz edilmek üzere ilgili Veteriner Kontrol Enstitü Müdürlüğüne gönderilecektir.

J. S. A. S.

2.7. MAVİDİL HASTALIĞI İLE MÜCADELE

2023 yılında son üç yıl içerisinde hastalığın görüldüğü sürüler ile bu sürülerin bulduğu epidemiyolojik ünitelerde bulunan tüm koyunlar gebe olmadıkları dönemde, sineklerin aktığı zamanı gözetilerek İl Müdürlüğümüz tarafından belirlenen zamanda aşılacaktır.

Ek-1

2.8. KOYUN-KEÇİ VEBASI (PPR) İLE MÜCADELE

2023 yılında hastalık mihraklarındaki tüm hayvanlar, mihrak görülmeyen yerlerde ise yeni doğan genç hayvanlar ile daha önce aşılanmamış ya da aşı geçmişinden şüphe edilen ergin hayvanlar ile 2023 yılında yeni doğan genç hayvanlar 3 aydan itibaren aşılanacaktır.

Sevk edilecek koyun ve keçi türü hayvanlara daha önce PPR aşısı yapılmamış ise aşı yapıldıktan 21 gün sonra sevkine izin verilecektir. Aksi halde sevklerine izin verilmeyecektir.

3 aylıktan küçük koyun keçi türü hayvanların sevkinde PPR aşısı şartı aranmayacaktır.

2.9. KOYUN VE KEÇİ ÇİÇEĞİ HASTALIĞI İLE MÜCADELE

Hastalık mihraklarındaki koyun ve keçiler, kuzu ve oğlaklar ile birlikte çıkış yılında ve sonraki 2 yıl boyunca, üst üste hastalık mihrakının en az 10 km yarıçapındaki alanda aşılanacaktır.

2.10. KUDUZ HASTALIĞI İLE MÜCADELE

Hastalık ile mücadelede Kuduz Hastalığından Korunma ve Kuduz Hastalığı ile Mücadele Yönetmeliği Hükümleri uygulanacaktır.

İlimiz genelinde aşılamalar 30 Ocak- 28 Nisan 2023 tarihleri arasında kampanya tarzında yapılacaktır. Kampanya bitiminde, başvuru olması halinde de kuduz aşısı uygulamalarına devam edilecektir.

Çevredeki tüm şüpheli ısırık vakaları dikkatle takip edilecektir. Tüm şüpheli vakalarda gerekli marazi madde alınacak, hastalığın aciliyeti ve önemine binaen kurye ile ya da personel görevlendirilerek en seri şekilde soğuk zincirle ilgili laboratuvara gönderilecek ve hastalık çıkması halinde filyasyon tespit edilecektir.

Kuduz hastalığından şüphe edilen hayvanlar için müşahede yeri bulunmayan yerel yönetimlerin en kısa sürede yeterli kapasite ve donanıma sahip müşahede yeri oluşturacaklardır.

Sağlık Bakanlığı İl/İlçe Teşkilatları ile gerekli koordinasyon ve işbirliği sağlanacaktır. Kuduz şüpheli her ihbar, ihbarın alındığı gün itibarıyla mutlaka resmi yazı ile Sağlık Bakanlığı İl/İlçe Teşkilatlarına bildirilecek ve mutlaka faks çekilecektir.

Ölü olarak bulunan tilki, kurt, çakal gibi yabani hayvanların İlçe Müdürlüklerimize haber verilmesi ya da getirilmesi sağlanacak, bu hayvanlar İl veya İlçe Müdürlüklerince Veteriner Enstitüsü Müdürlüğüne ulaştırılacaktır.

2.11. TAVUK VEBASI (AVIAN INFLUENZA-KUŞ GRİBİ) HASTALIĞI

Hastalıkla mücadelede "Tavuk Vebası Hastalığına Karşı Korunma ve Mücadele Yönetmeliği" ve Bakanlığımızca gönderilen Genelge ve Talimatlara göre işlem yapılacaktır.

04.10.2010 tarih ve 27692 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren "Kanatlı Hayvanlarda Görülen Kuş Gribi Salgını Konusunda Yapılması Gerekenler" konulu Başbakanlık Genelgesi kapsamında diğer kamu kurum ve kuruluşları ile koordinasyon içerisinde Ulusal acil eylem planı çerçevesinde İl Acil Eylem Planını hazırlanacak ve gerektiğinde güncellenerek ilgili yardımcı kurumlara gönderilerek hastalık durumuna hazır olunması sağlanacaktır.

Kuş gribi şüpheli kanatlı hastalıkları ile ilgili duyurular en geç 2 saat içinde değerlendirilecektir. İnceleme sırasında kullanılacak koruyucu kıyafet, alet, malzeme ve

dezenfektanlar önceden hazırlanarak kullanıma hazır set halinde tutulacak, hastalık mücadel kullanımlar malzeme depoları düzenli ve her zaman ulaşılabilir durumda olacaktır.

İl/İlçe Müdürlüklerinde söz konusu hastalık şüphesinde veya çıkışında kullanılacak Ek-1 tulum, çizme ve eldiven gibi tek kullanımlık koruyucu kıyafetler ile gözlük, maske ve dezenfektanlar depolarda hazır ve düzenli bulundurulacaktır. İlk müdahale için gerekli olan malzemeler set halinde çanta içinde hazır tutulacaktır.

İhbarı Mecburi Tavuk Vebası (Avian İnfluenza) Hastalığından Ari Bölgelerin Tanımlanması ve İlanı Hakkında Talimat kapsamında aktif ve pasif survey çalışmaları titizlikle yürütülecektir.

2.12. KIRIM KONGO KANAMALI ATEŞİ HASTALIĞI İLE MÜCADELE

Kırım Kongo Kanamalı Ateşi Hastalığı bir hayvan hastalığı değildir. Hastalık etkeni hayvanlarda bulunmakla birlikte herhangi bir klinik belirtiyeye sebep olmamaktadır. Hastalık etkeni taşıyan kenelerin insanla teması durumunda, insanlarda hastalık görülmektedir. Bu nedenden dolayı hayvanlarda kene mücadelesi oldukça önem taşımaktadır. Bu kapsamda aşılama kampanyalarındaki aşı uygulamaları esnasında hayvan sahipleri, gerek hastalık gerekse barınak ve hayvanlarda alınacak önlemler konusunda bilgilendirilecektir.

3. EĞİTİM, YAYIM VE BİLGİLENDİRME

Hayvan sağlığı hizmetlerinin daha etkin ve verimli yürütülmesini sağlamak için mevzuat ve uygulamalar konusunda, İl/İlçe Müdürlüklerimizce; resmi veteriner hekimlere, serbest veteriner hekimlere, belediye ve özel kesimhane veteriner hekimlerine, hayvan satış yeri yetkililerine, hayvan yetiştiricileri, kasap, celep ve hayvan taşımacılığı ile uğraşan kişilere yönelik eğitim çalışması yapılacaktır.

Jandarma ve Emniyet Teşkilatları ile ilgili diğer kuruluşlara belgesiz ve kaçak hayvan hareketleri konusunda eğitim verilecek, söz konusu kurum ve kuruluşlarla işbirliği ve gerekli koordinasyon sağlanacaktır.

4- YURT İÇİNDE CANLI HAYVAN VE HAYVAN MADDELERİ HAREKETLERİ

4.1. Hayvan hastalıklarının yayılmasında kontrolsüz hayvan hareketleri büyük önem arz etmektedir. Bu nedenle, canlı hayvan sevklerinde veteriner sağlık raporu düzenlenmeden önce resmi veteriner hekimlerce hayvanların sağlık yönünden muayene ve kontrolleri yapılarak sadece sağlıklı hayvanların sevklerine müsaade edilecektir

Muayene ve kontroller İlçe Müdürlüğü'nün bünyesinde ve Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürlüğü'nün sorumluluğunda tespit edilen muayene yerlerinde yapılacaktır. Muayene ve kontrol yerlerinin düzenlenmesinden İlçe Müdürlükleri sorumlu olacaktır.

Hayvan ve hayvansal ürün sevklerinin daha sağlıklı olarak yapılması için muayene ve kontrollerin gün ışığında, mümkün olduğunca mesai saatleri içerisinde ve belirlenen yerlerde yapılması sağlanacak ve aksaklıklara meydan verilmeyecektir.

Sevlerde bulunması zorunlu olan aşı kayıtları, kayıt sistemlerinden ve makbuzlardan kontrol edilecek, aşı kaydı olmayan hayvanlar kesinlikle sevk edilmeyecektir.

4.2. Sığır cinsi hayvanlar ile koyun ve keçi türü hayvanların sevkleri

Küpelanmemiş ve kayıt altına alınmamış sığır cinsi hayvanlar ile koyun ve keçi türü hayvanlar için veteriner sağlık raporu düzenlenmeyecektir.

Sığır cinsi hayvanların il içi nakillerinde hayvan sahipleri, hayvanlara ait pasaportları nakil esnasında yanlarında bulundurulacaklar, İller arası sevklerde ise işletmenin bağlı bulunduğu ilçe

müdürlüğü tarafından muayene ve kontroller yapıldıktan sonra düzenlenecek veteriner raporunu bulundurulacaktır. Kesimhaneye doğrudan sevklerde ve şap aşılmasında 2 ay küçük, noduler ekzantem aşılmasında 3 aylıktan küçük büyükbaş hayvanlar hariç, Şap ve N Ekzantem aşı kayıtları olmayan, aşı sürelerini doldurmuş veya bağışıklık süresini tamamla hayvanlar için veteriner sağlık raporu düzenlenmeyecektir.

Ek-1

Koyun ve keçi türü hayvanların il içi nakillerinde nakil belgesinin nakil esnasında hayvanların beraberinde bulunduracaklar, İller arası sevklerde ise işletmenin bağlı bulunduğu ilçe müdürlüğü tarafından muayene ve kontroller kontrol yapıldıktan sonra düzenlenecek veteriner sağlık raporu bulundurulacaktır. Kesimhaneye doğrudan sevk ve 3 aylıktan küçük koyun ve keçiler hariç, PPR aşısı kaydı olmayan hayvanlar için veteriner sağlık raporu düzenlenmeyecektir.

4.3. Arı sevkleri

Arıların nakillerinde veteriner sağlık raporu düzenleyen resmi veteriner hekimlerce muayene ve kontroller yapılacak, uygun bulunmaları durumunda veteriner sağlık raporu düzenlenecektir.

Başka illere yapılacak arı sevklerinde, ekinde vize belgesinin yer aldığı veteriner sağlık raporu düzenlenirken veya vize belgesi onaylanırken işletme tescil belgesi sistem üzerinden kontrol edilecektir. Ayrıca işletme tescil belgesi istenmeyecektir.

Gezginci arıcıların aynı yıl içinde 31 Aralık tarihine kadar yapacakları iller arası hareketler için, ilk çıktıkları yerin bağlı olduğu il/ilçe müdürlüğü tarafından arıların gerekli sağlık ve muayene kontrolleri yapıldıktan sonra veteriner sağlık raporu ve "Arı Vize Belgesi" düzenlenecektir.

Arıların ilk çıktığı yerin bağlı bulunduğu il/ilçe müdürlüğü tarafından arı vize belgesinin "Vize 1" kısmının tamamı veteriner sağlık raporuna uygun olarak doldurulup onaylanacak, "Vize 2, 3, 4, 5" kısımları ise boş bırakılacaktır.

Arıların, gittikleri yerdeki il/ilçe müdürlüklerinde görevli resmi veteriner hekim tarafından gerekli sağlık muayene ve kontrolleri yapılarak veteriner sağlık raporunun ekinde yer alan vize belgesinin ilgili bölümü doldurularak onaylanacak ve arılar bir sonraki yere sevk edilecek olup, yeni veteriner sağlık raporu düzenlenmeyecektir. Raporun ve vize belgesinin fotokopisi alınarak muhafaza edilecek, raporun aslı ile onaylanan vize belgesi arıcıya imza karşılığı teslim edilecektir.

Veteriner sağlık raporunun veya vize belgesinin kaybolması durumunda arıların son konakladıkları yerin bağlı bulunduğu il/ilçe müdürlükleri tarafından gerekli sağlık muayene ve kontrolleri yapılarak yeni veteriner sağlık raporu düzenlenecektir. Ayrıca yeniden arı vize belgesi düzenlenerek veteriner sağlık raporuna eklenecektir.

Yerli Hayvan Irk ve Hatlarının Tescili hakkında 2004/39 sayılı tebliğ çerçevesinde tescil edilen Kafkas Arı Irkı; Artvin, Ardahan illerinin tamamı ile Kars İli Susuz İlçesinin Kızıroğlu, Küçükçatak ve Büyükçatak köyleri kapsamında gen merkezi olarak koruma.

4.4. Canlı balık ve balıkçılık ürünlerinin sevkleri

Yetiştiricilik veya avcılık yoluyla elde edilen balıkçılık ürünlerinin su ürünleri toptan satış merkezine, su ürünleri haline veya işleme tesisine nakilleri ile canlı olanlarının nakillerinde 10/3/1995 tarihli ve 22223 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Su Ürünleri Yönetmeliği kapsamında belirlenen belgeler bulundurulacaktır.

Yetiştiricilik veya avcılık yoluyla elde edilen canlı balık ve balıkçılık ürünlerinin su ürünleri toptan satış merkezinden veya su ürünleri halinden başka illere nakillerinde birinci fıkrada belirtilen belgelere istinaden düzenlenen veteriner sağlık raporunun bulundurulması zorunludur.

4.5. Kanatlı hayvan sevkleri

Kanatlı hayvanların il içi sevklerinde hayvan sahipleri nakil beyannamesini yanlarında bulunduracaklardır. İller arası sevklerde ise nakil beyannamesine istinaden ilçe müdürlüğü tarafından yapılacak muayene ve kontrollerden sonra düzenlenecek veteriner sağlık raporu bulundurulacaktır.

4.6. Tek Tırnaklı Hayvan Sevkleri

Tek Tırnaklı Hayvanların Tanımlanması ve İzlenmesine Dair Yönetmelik hükün Ek-1 uygun olarak tanımlanmayan tek tırnaklı hayvanların nakillerine izin verilmeyecektir.

Bakanlık veri tabanına kayıtlı, yarış atlarının iller arası sevklerinde pedigri/pasaporu bulundurulacaktır.

Yarış ve atlı spor gibi sportif amaçla yetiştirilen pedigri/pasaportlu atların dışındaki at, katır ve eşeklerin iller arası sevklerinde veteriner sağlık raporu düzenlenirken;

Ruam taramasından geçirilmiş, söz konusu hastalık yönünden menfi bulunan at ve katırlar mikroçip uygulanarak tanımlandıktan sonra tek tırnaklı kimlik belgesi düzenlenerek sevk edilecektir. Sevk edilecek tek tırnaklılar için uygulanacak Mallein testinin geçerlilik süresi 30 gündür. Yapılan test sonuçlarına göre negatif bulunan hayvanların 30 gün içerisinde sevk edilmesi gerekmektedir. Söz konusu test süresinin aşılması durumunda Mallein testinin yenilenmesi gerekmektedir.

Klinik muayeneye tabi tutularak sağlıklı bulunan eşekler ise mikroçip uygulanarak tanımlandıktan sonra tek tırnaklı kimlik belgesi düzenlenerek sevk edilecektir.

Mikroçipi ve tek tırnaklı kimlik belgesi bulunmayanların sevklerine izin verilmeyecektir. TR-1 illerine yapılacak sevkler **G Bölümü Madde 3'e** göre yapılacaktır.

4.7. Göçer hayvan sevkleri

İlimizde genellikle küçükbaş hayvan sahipleri, sürülerini bağlı buldukları ilçelere ait mera ve yaylalara yaya olarak götürmekte olup, gidiş ve dönüşlerde de yayla yollarını kullanmaktadırlar.

Göçer hayvanların sevkleri Göçer Hayvanların Tanımlanması ve Nakilleri Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre yapılacaktır.

İller tarafından, araçla veya yaya olarak hareket edecek göçer hayvanların takip edecekleri güzergâh ile göçer hayvan sevk kontrol noktaları diğer illerle koordinasyon sağlanarak il hayvan sağlık zabıtası komisyonu marifetiyle tespit edilecek ve her yılın en geç Ocak ayı başında ilan edilerek TÜRKVET'e girilecektir. Göçer hayvan sevk güzergâhı il sistem sorumluları tarafından TÜRKVET'e il/ilçe/köy/mahalle olarak girilecektir. Veteriner sağlık raporu düzenlenirken geçiş güzergâh noktaları TÜRKVET üzerinden seçilerek sistem üzerinde güzergâhın oluşturulması sağlanacaktır. Bu güzergâh veteriner sağlık raporuna eklenecektir. Göçer hayvanların bu güzergâhı takip etmeleri zorunludur.

Bir ilden başka bir ile yapılacak göçer hayvan sevkleri il hayvan sağlık zabıtası komisyonu tarafından belirlenen güzergâh üzerinde ve düzenlendiği tarihten itibaren bir yıl geçerli olan tek veteriner sağlık raporu ile yapılacaktır. Göçer hayvan sevklerinin yoğun olduğu illerde göçer hayvancılıkla uğraşan yetiştiricilere; hayvanlarını otlatmak üzere farklı illerdeki mera ve yaylaları kullanma ve hayvan sevklerinde uymaları gereken usul ve esaslara ilişkin eğitimler düzenlenecektir.

İl Hayvan Sağlık Zabıtası Komisyonu tarafından belirlenen güzergâh üzerinde bulunan ve aynı komisyon tarafından belirlenen göçer hayvan sevk kontrol noktalarında il/ilçe müdürlüğünde görevli resmî veteriner hekim tarafından veteriner sağlık raporu kontrolü, yeni doğan hayvanların tanımlanması, aşılınması ve muayene işlemleri gerçekleştirilecektir. Küpelenen hayvanların listesi veteriner sağlık raporuna eklenerek sevklerine izin verilecektir.

Göçer hayvan nakilleri dışındaki yaya sevklerde varış bildirim süresi çıkış tarihinden itibaren 180 gündür.

4.8. Hayvansal Ürünlerin Sevkleri

Bakanlık tarafından ruhsatlandırılmış özel ve resmi kesimhanelerden il içi hayvansal ürünlerin sevklerinde resmi veteriner hekim tarafından "Hayvansal Ürünlere Ait Kesim Raporu" (EK-39) TÜRKVET kayıt sistemi üzerinden düzenlenecektir. "Hayvansal Ürünlere Ait Kesim Raporu'nun kayıt sistemi üzerinden düzenlenememesi halinde, bu durum tutanağa bağlandıktan sonra matbu "Hayvansal Ürünlere Ait Kesim Raporu" (EK-39) kullanılacaktır.

Kesimhanede görevli resmi veteriner hekim tarafından başka illere yapılacak olan hay ürün sevklerinde “Yurtiçi Hayvansal Ürün Sevklerine Mahsus Veteriner Sağlık Raporu” (E düzenlenecektir.

Ek-1

Türk Gıda Kodeksi Gıda Etiketleme ve Tüketicileri Bilgilendirme Yönetmeliği kapsa ambalajlanan ve etiketlenen ve Hayvansal Gıdalar İçin Özel Hijyen Kuralları Yönetmeliği gereği tanımlama işareti taşıyan et sevklerinde veteriner sağlık raporu aranmayacaktır.

AB’ye ihracat yapan asorti bağırsak tesislerinde, yurtiçinden temin edilen hammaddenin geriye izlenebilirliğinin sağlanması amacıyla, kesimhanelerden bağırsaklar sevk edilirken, resmi veteriner hekim tarafından düzenlenen Hayvansal Ürünlere Ait Kesim Raporu’nda (EK-39) ve veteriner sağlık raporlarında bağırsakların ileum kısmının ayrılıp ayrılmadığı mutlaka belirtilecektir.

Mahallinde tüketilmesi ve işlenmesi mümkün olmayan salyangoz, kurbağa, deri, bağırsak, hayvansal gübre gibi hayvansal ürünlerin diğer illere sevkinde gerekli sağlık muayene ve kontrolleri yapıldıktan sonra nakil beyannamesine istinaden veteriner sağlık raporu düzenlenecektir.

Kişisel tüketim amaçlı kesim ve kurban bayramında kesilen hayvanlardan elde edilen bağırsakların il içi nakli nakil beyannamesi ile yapılacaktır. İller arasında yapılacak nakillerde gerekli sağlık muayene ve kontrolleri yapıldıktan sonra nakil beyannamesine istinaden veteriner sağlık raporu düzenlenecektir.

Birincil üretim kapsamına giren ve doğal yapısında değişiklik olmayan süzme bal sevklerinde hammadde ambalajı üstünde işletmeye ait hammaddenin kaynağını işaret edecek TÜRKVET’ten alınan işletme numarası bulunmak şartıyla veteriner sağlık raporu düzenlenecektir.

Kayıtlı ve onaylı işletmelerde paketlenip etiketlenmiş balların naklinde veteriner sağlık raporu düzenlenmeyecektir.

Bal sevklerinde nakli yapanın toptancı olması halinde, balın nereden temin edildiğine dair belgelerin ibraz edilmesi şartı aranacak, ambalaj bozulmadan yukarıda belirtilen etiketleme şartlarını sağlayacaktır.

İl içi et nakillerinde, etin elde edildiği hayvanın kesildiği kesimhanenin resmî veteriner hekimi veya yetkilendirilmiş veteriner hekimi tarafından düzenlenmiş ve örneği Bakanlıkça belirlenen kesim raporu bulundurulacaktır. Kesimhanelerden başka illere yapılacak et nakillerinde kesim raporu düzenlenmez, bu sevklerde kesimhanenin resmî veteriner hekimi veya yetkilendirilmiş veteriner hekimi tarafından düzenlenen veteriner sağlık raporu bulundurulacaktır.

Deri, bağırsak, sakatat, kan, tırnak ve kemiklerin il içi nakillerinde bu ürünlerin elde edildiği hayvanın kesildiği kesimhanenin resmî veteriner hekimi veya yetkilendirilmiş veteriner hekimi tarafından düzenlenmiş ve örneği Bakanlıkça belirlenen kesim raporu bulundurulacaktır. Kesimhanelerden iller arasında yapılacak deri, bağırsak, sakatat, kan, tırnak ve kemik nakillerinde kesim raporu düzenlenmeyecek, bu sevklerde kesimhanenin resmî veteriner hekimi veya yetkilendirilmiş veteriner hekimi tarafından düzenlenen veteriner sağlık raporu bulundurulacaktır.

5. HAYVAN SEVKLERİNE GETİRİLEN KISITLAMALAR

5.1 Trakya’ya sığır cinsi hayvanlar ile koyun ve keçi türü hayvanların sevkleri

Trakya 25 Mayıs 2010 tarihinde “Şap Hastalığından Aşılı Arilik” statüsü kazanmış olup; bu statünün sürdürülebilirliğinin sağlanması için Anadolu’dan Trakya’ya Şap hastalığına duyarlı canlı hayvan sevkleri Şap Hastalığına Duyarlı Hayvanların Korunmuş Bölgelere Sevklerinde Uygulanacak Prensipler Genelgesi (2020/06) hükümlerine göre yapılacaktır.

5.2. Çıkma kanatlı hayvan sevki

60 haftalık ve üzeri çıkma diye tabir edilen hayvanlar sadece kesim amacıyla kesimh itlaf ve imhası için rendering tesisine sevk edilebilecek ya da ihracat amacıyla sevkleri verilecektir.

Ek-1

Çıkma kanatlı hayvanların kesimhaneye sevkinde, hayvan sahibi/firma tarafından kesimhanede kesileceğine dair onaylı belgenin ibraz edilmesinden sonra veteriner sağlık raporu düzenlenecek, aynı hayvan sahibi/firmanın daha sonraki bir tarihte yine çıkma kanatlı hayvanlarını kesimhaneye sevk talebinde ise; önceki sevkte çıkma kanatlı hayvanlarını kesimhanede kestirdiğine dair kesimhane tarafından düzenlenen belgenin ibrazından sonra veteriner sağlık raporu düzenlenecektir. Bu belge birimde kalacak veteriner sağlık raporuna eklenecektir. Sevki yapan il/ilçe müdürlüğüne kesimhanenin bulunduğu il/ilçe müdürlüğü bilgilendirilecek, söz konusu çıkma kanatlı hayvanların kesilip kesilmediği bilgisi ise sevki yapan il/ilçe müdürlüğüne yazılı ya da elektronik olarak bildirilecektir.

Çıkma kanatlı hayvanların ihracat amacıyla yapılan sevklerinde, ihracat sağlık sertifikası düzenlenecek, eğer ihracat işlemi gümrükleme yerinde yapılacak ise buraya kadar veteriner sağlık raporu düzenlenecektir. Bir sonraki ihracat talebinde bir önceki ihracatın yapıp yapılmadığına dair belgeler, sevki yapan il/ilçe müdürlüğüne yazılı ya da elektronik olarak bildirilecektir.

Her türlü kanatlı hayvan ve civcivleri ile ekonomik ömrünü tamamlamış çıkma diye tabir edilen tavukların hayvan pazarlarında, açıkta ve semt pazarlarında satışına izin verilmeyecektir. İlçe Müdürlükleri tarafından belediyelerle işbirliği yapılarak ayda en az bir kez olmak üzere örnekleme metodu ile söz konusu satış yerlerinde denetim yapılacak, yapılan denetimler tutanak altına alınarak dosyasında muhafaza edilecektir. 5996 sayılı Kanun'un 36 ncı maddesi birinci fıkrasının (f) bendine göre Bakanlıkça izin verilen yerler dışında hayvan satışı yapanlara ve Bakanlıktan onay almadan faaliyette bulunanlara idari para cezası uygulanacaktır.

5.3.TR-1 İlleri (Ankara, İstanbul, İzmir, Tekirdağ, Kırklareli ve Edirne) ile İstanbul İli Adalar İlçesine yapılacak tek tırnaklı hayvan sevkleri

TR-1 illerine yapılacak tek tırnaklı sevkleri, İstanbul İli Adalar İlçesine tek tırnaklı sevki, Genel Müdürlüğümüzün 26.03.2018 tarih ve E.911306 sayılı "Ruam Hastalığıyla İlgili Tek Tırnaklıların Surveylans, Sevk ve Kayıt İşlemleri" konulu yazısına göre yürütülecektir. Buna ilave olarak yapılacak tek tırnaklı hayvanların sevklerinde mikroçip ile tanımlanmış ve tek tırnaklı hayvanlar için kimlik belgesinin düzenlenmiş olması gerekmektedir.

İstanbul İli Adalar İlçesine tek tırnaklı sevki yapılmadan önce kesinlikle Genel Müdürlüğümüzden izin alınacaktır. İzin verilmesi halinde tek tırnaklı hayvanlara sevklerinden önce 3.1. maddesine göre işlem tesis edilecektir. Sevk işlemi yapan il/ilçe müdürlüğü tarafından İstanbul İl Müdürlüğü ile Adalar İlçe Müdürlüğüne öncelikle e-posta/faks ile daha sonra resmi yazı ile bilgi verilecektir.

6. KURBANLIK HAYVANLAR

Her yıl Bakanlıklar arası Kurban Hizmetleri Komisyonunca yayımlanan Kurban Hizmetleri Tebliği kapsamında belirlenen geçici kurban satış yerleri dışında kurbanlık alım ve satımlarına müsaade edilmeyecek, gerekli denetim ve kontroller yapılacaktır. Kurbanlık olarak sevk edilecek büyükbaş ve küçükbaş hayvanlar için de Kurban Hizmetleri Tebliği doğrultusunda işlem yapılacaktır. 2022 yılında damızlık değerini yitirmemiş dişi hayvanların kesimlerine ve geçici kurban satış yerlerine girişlerine müsaade edilmeyecektir.

7. DIŐI HAYVAN KESİMLERİNİN DÜZENLENMESİ VE KAÇAK KESİMLE MÜCADELE

Ek-1

İlimiz hayvan varlığının ve özellikle damızlık hayvanların korunabilmesi, et ihtiyacının sürdürülebilir şekilde karşılanması için İlimiz mezbahalarında gebe ve damızlık taşıyan büyükbaş ve küçükbaş hayvanların kesimlerine müsaade edilmeyecektir.

Diő hayvanlardan hastalık nedeniyle veya damızlık değerini kaybettiği için kesime sevk edilenlerin tedaviyi uygulayan Veteriner Hekimce düzenlenmiş ve hayvanın hangi sebeplerden dolayı kesime sevk edildiğinin belirtildiği bir rapor istenmesine ve bu şekilde kesime gelmiő hayvanların damızlık değerini yitirip yitirmediğinin, kesimhanede görevli resmi ya da yetkilendirilmiş veteriner hekimler tarafından kontrol edilerek kesimlerine izin verilecektir. Bu kapsamda;

1-İlimiz ve İlçelerinde bulunan tüm Resmi ve Özel Kesimhanelerde, gebe veya damızlık değeri taşıyan diő büyükbaş ve küçükbaş hayvanların, kaőetik (aőırı zayıf), etleri olgunlaőmamıő genç hayvanların, bir hafta önce doğum yapmıő hayvanların (enfeksiyon Şüpheli) kesimine izin verilmemesine,

2-Milli ekonomimizde önemli kayıplara neden olan erken kuzu ve oğlak kesimlerinin önlenmesi amacıyla 25 Kg. canlı ağırlığının altındaki kuzular ile 18 Kg. canlı ağırlığının altındaki oğlakların kesimine ve kesim amaçlı nakline izin verilmemesine,

3-Tarım ve Orman Müdürlüğü Trabzon İl ve İlçe Müdürlüklerinde görev yapan Resmi Veteriner Hekimler tarafından, kesimhanelerde kesimi yapılan damızlık değeri taşıyan diő büyükbaş ve küçükbaş hayvanlar için Mecburi Kesim dışında “ Canlı Hayvan Sevklerine Mahsus Yurtiçi Veteriner Sağlık Raporu ” tanzim edilmemesine ve “ Nakil Belgesi ” düzenlenmemesine,

4-Kesimhanelerde görevli Resmi Veteriner Hekimler ve kesimhanelerin Sorumlu Yöneticileri ile bulunması zorunlu Muayene Veteriner Hekimlerinin konunun takipçisi olmasına; gebe veya damızlık değeri taşıyan diő büyükbaş ve küçükbaş hayvanların kesimine izin verilmemesine,

5-Kesimhaneye gelen gebe veya damızlık değeri olan diő hayvanların kesilmeden önce serbest veteriner hekim tarafından düzenlenmiş gebe olmadığına ve damızlık değeri taşımadığına dair raporun ibraz edilmesine,

6-Kesimhanede görevli Resmi Veteriner Hekim tarafından gebe veya damızlık değeri taşıyan diő hayvan kesimine anılan Veteriner Hekim Raporu olmadan müsaade edilmemesine,

7-Kesimhanede görevli Resmi Veteriner Hekim tarafından hayvanın genel durumunun yeniden kontrol edilmesine, diő hayvanın gebe veya damızlık değeri taşıdığı kanaatine varılması halinde kesimine müsaade edilmemesine,

8-Kurban Bayramında kurbanlık olarak satılmak üzere besicilik yapan üreticilerimizin damızlık değeri taşıyan diő hayvanların 2022 yılı Kurban Bayramında, kurban satış yerlerine alınmayacağı ve kurban olarak kesimlerine izin verilmeyeceği konusunda bilgilendirilmesine,

9- Bakanlığımız Hayvancılık Genel Müdürlüğü’ nün talimatları ile oluşturulan Piyasa İzleme ve Takip Sistemine kesimhanelerde ve hayvan pazarlarında görevli Resmi Veteriner Hekimler tarafından veri girişlerinin aksatılmadan yapılmasına,

10-İl ve İlçe Tarım ve Orman Müdürlükleri; kesimhane sahiplerini, kesimhane sorumlu yöneticilerini, kesimhanede bulunması zorunlu personeli, Resmi Veteriner Hekimleri, Belediye Veteriner Hekimlerini, Muhtarlıkları bilgilendirmesine,

11-5996 sayılı kanunun ve bu kanuna dayalı olarak çıkarılan yönetmelikle belirlenen ihbarı mecburi hastalıkla yakalanmıő, Őarta tabi diő hayvan kesimlerinin kapsam dışında bırakılmasına, Resmi Veteriner Hekim nezaretinde alınan tedbirler doğrultusunda, Őarta tabi diő hayvanların kesiminin yapılmasına ve raporlanmasına,

12-Emniyet Güçleri, Jandarma Teşkilatı ve Belediye Zabıta Memurları tarafından yetkili buldukları bölgelerde kesimhaneler dışında yapılacak kesimlerin önlenmesi için gerekli tedbirlerin alınmasına, kesim yerleri dışında kesim yapıldığının tespiti halinde en yakın İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğüne bildirim yapılmasına,

8- KESİMHANELERİN DENETİM VE KONTROLÜ

Ek-1

Kesimhaneler sisteme kayıtlı olacak ve kesimhanelere bilgisayar sistemi kur sağlanacaktır. TÜRKVET'te kayıtlı olan ancak ruhsatı iptal edilen veya askıya alınan kesimhaneler sisteminde "KAPALI" duruma getirilecektir.

Kesimhaneye varış işlemi yapılmış ancak kesimi uygun görülmeyen hayvanlar çıkış işletmelerine geri gönderilecek ve kesimhane işletmesinde canlı hayvan bulundurulmayacaktır.

Kesimhaneye yapılacak sevk işlemlerinde Veteriner Sağlık Raporunun altına "Bu Veteriner Sağlık Raporunda yer alan hayvanlarımı sadece kesim amacı ile işletmemden çıkardığımı ve ilgili kesimhaneye götüreceğimi taahhüt ederim." ibaresi yazılacak ve hayvan sahibine imzalatılacaktır.

Kesimhaneye sevki yapılmış ve fiilen kesimhaneye gelen hayvanların herhangi bir sebeple kesilememesi durumunda ve hayvan sahibinin talep etmesi halinde kesimhanenin bulunduğu il/ilçe müdürlüğüne ilgili hayvanlar, sadece başka bir kesimhaneye sevk edilir.

Kesimhane yetkilisi tarafından resmi veya özel kesimhanelere kesim amacıyla getirilen sığır cinsi hayvanların, il içi hareketlerinde pasaport, koyun ve keçi türü hayvanların il içi hareketlerinde nakil belgesi, iller arası hareketlerinde ise veteriner sağlık raporları, hayvanlara ait kulak küpeleri ve veri tabanındaki kayıtları kontrol edilecek, hayvanların sağlık muayene ve kontrolleri yapılacak, sadece belgeleri tam ve sağlıklı hayvanların girişlerine müsaade edilecektir. Kesimhanede görevli resmi veteriner hekim tarafından söz konusu bilgi ve belgelerin temin ve kontrol edildiği doğrulanacaktır.

Kesimi yapılan hayvanlara ait pasaport, nakil belgesi ve diğer sevk belgeleri kesimhane yetkilisi tarafından kesim tarihinden itibaren 7 gün içinde kesimhanelerin yerleşik buldukları yerin il/ilçe müdürlüklerine gönderilecek ve en az 3 yıl süreyle muhafaza edilecektir. Kesilen hayvanlara ait kulak küpeleri aylık olarak kesimhane resmi veteriner hekimi tarafından tutanak tutularak imha edilecektir. Küpe imha tutanakları il/ilçe müdürlüklerinde dosyasında ve kesimhanede muhafaza edilecektir.

Kesilen sığır cinsi ve koyun-keçi türü hayvanların kayıt sisteminden düşümü aynı gün içinde kesimhanenin resmi veteriner hekimi tarafından yapılacaktır. Talep edilmesi durumunda kesilen hayvanlara ait kesim listesi yetiştiriciye teslim edilecektir. Kesimhanelerde kesimi yapılan sığır cinsi ve koyun-keçi türü hayvanların kayıt sisteminden düşümleri yapılmadan bu hayvanlara ait karkaslara veteriner sağlık raporu düzenlenmeyecektir.

5996 Sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu'nun 36. maddesi gereğince, ilgili belgeleri ve kulak küpeleri bulunmayan hayvanları kesime getirenlere, kesimini yapan işletmelere ve Bakanlıktan onay almadan faaliyette bulunanlara uygulanacak olan ceza olurları EK-22'ye uygun olarak düzenlenecektir.

Ruhsatlandırılan kesimhaneler TÜRKVET'e kaydedilecek, TÜRKVET'te kayıtlı kesimhane bilgileri ile il müdürlükleri tarafından ruhsatlandırılan kesimhane bilgilerinin uyumlu olması sağlanacaktır.

Ruhsatı iptal edilen veya geçici olarak faaliyeti durdurulan kesimhaneler TÜRKVET'te kapalı duruma getirilecektir.

Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürlükleri tarafından kesimhanelerde yapılan denetim ve kontrollerde, kesilen sığır cinsi hayvanlar ve koyun ve keçi türü hayvanların sayısı ile bu hayvanlara ait küpe sayısının uyumlu olması kontrol edilecektir.

9. HAYVAN SATIŞ YERLERİNİN DENETİM VE KONTROLÜ

Hayvan Pazar ve Borsaları, 24.12.2011 tarihli ve 28152 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Hayvan Satış Yerlerinin Ruhsatlandırılması ve Denetleme Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik esaslarına göre ruhsatlandırılacaktır.

Hayvan satış yerlerinde bulaşıcı hayvan hastalıklarının yayılmasının engellenmesi ve hayvanların sağlıklı ortamlarda alınıp-satılmalarını temin etmek amacıyla ruhsatsız olan hayvan

satış yerlerinin ruhsatlandırılması konusunda gerçek ve tüzel kişi ve kuruluşlar, belediyeler olmak üzere resmi kuruluşlarla bilgilendirme toplantıları düzenlenecek ve il/ilçede üst yetkililerle koordinasyon sağlanacaktır.

Ek-1

Hayvan satış yerleri sisteme kayıtlı olacak ve hayvan satış yerlerine bilgisayar s kurulması sağlanacaktır. TÜRKVET'te kayıtlı olan ancak ruhsatı iptal edilen hayvan satış yerleri sisteminde "KAPALI" duruma getirilecektir.

Hayvanların hayvan satış yerlerine giriş ve çıkışları resmi veteriner hekim veya veteriner sağlık teknisyeni/teknikeri tarafından yapılacaktır.

Hayvanların satılmaması durumunda, görevli resmi veteriner hekim tarafından yeni veteriner sağlık raporu düzenlenerek kayıt sistemi üzerinden geldikleri işletmelere sevki yapılacak ve bir önceki veteriner sağlık raporu hayvan satış yerinde saklanacaktır.

Hayvan satış yerlerine girişlerine izin verilen hayvanların beraberinde bulunan belgeler sorumlu veteriner hekim tarafından yetiştiricilerden teslim alınacak, çıkış yapan hayvanların veteriner sağlık raporu haricindeki belgeler yetiştiricilere teslim edilecek, bu belgelerin kaybolmaması için gerekli tedbirler alınarak kontrolleri yapılacaktır.

Hayvan pazarında alımı ve satımı yapılan sığır cinsi hayvanların pasaportlarının bir nüshası, sorumlu veteriner hekim tarafından hayvan pazarında en az 3 yıl süre ile saklanacaktır.

İl içinde, sığır cinsi hayvanların pasaportu ve koyun ve keçi türü hayvanların nakil belgesi ile hayvan satış yerlerine getirilen hayvanların satılmaması durumunda, görevli resmi veteriner hekim tarafından sığır cinsi hayvan pasaportu veya nakil belgesinin arkasına geldikleri yer ve işletme numarası yazılarak kayıt sistemi üzerinden geldikleri işletmelere sevki yapılacaktır. Nakil belgesi hayvan satış yeri sorumlu veteriner hekimi tarafından da düzenlenebilecektir.

Hayvan satış yerlerinin temizlik ve dezenfeksiyonları düzenli bir şekilde yaptırılacak, bu konuda ilgililer bilgilendirilecek; dezenfeksiyon işlemleri ile ilgili gerekli tedbirler alınacaktır.

Resmi veteriner hekim kontrolünde sorumlu veteriner hekim tarafından, hayvan pazar ve borsaları ile panayırlara satış amacıyla getirilen sığır cinsi hayvanların, İl içi hareketlerinde sığır cinsi hayvan pasaportu, koyun ve keçi türü hayvanların il içi hareketlerinde nakil belgesi, söz konusu hayvanların iller arası hareketlerinde ise veteriner sağlık raporları, hayvanlara ait kulak küpeleri ve veri tabanındaki kayıtları kontrol edilecektir. **Ayrıca, hayvanların sağlık muayene ve kontrolleri yapılacak, sadece belgeleri tam olan ve sağlıklı hayvanların bu tür hayvan satış yerlerine girişlerine müsaade edilecektir**

Bakanlıkça izin verilen yerler dışında hayvan satışı yapanlara ve Bakanlıktan onay almadan faaliyette bulunanlara ceza uygulanacak ve faaliyetten men edilecektir.

Hayvan satış yeri ruhsatı, Hayvan Satış Yerlerinin Ruhsatlandırılması ve Denetleme Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik ekindeki örneğe göre il müdürlükleri tarafından düzenlenecektir.

10.CANLI HAYVAN TİCARETİ YAPAN SATICILAR (CELEPLER) İLE İLGİLİ HUSUSLAR

18 Ocak 2012 tarihli ve 28177 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan "Canlı Hayvan Ticareti Yapan Satıcıların Çalışması ve Denetlenmesi İle İlgili Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" gereği; İl/İlçe Müdürlükleri tarafından canlı hayvan ticareti yapan satıcılara (celeplere), "Satıcı Çalışma İzni Belgesi" verilecek ve denetlenmesi sağlanacaktır.

11-NAKİLLERDE HAYVAN REFAHI

5996 Sayılı Kanun Kapsamında hazırlanan 24.12.2011 tarih ve 28152 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Hayvanların Nakilleri Sırasında Refahı ve Korunması Yönetmeliği ve 18.01.2012 tarih ve 28177 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Canlı Hayvan Ticareti Yapan Satıcıların Çalışma ve Denetlenmesi ile İlgili Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikler gereği nakliyeciler, sürücüler ve hayvan satıcıları eğitime tabi tutularak belgelendirilmeleri, kayıt altına alınmaları ve hayvan refahına uygun nakil araçlarının onaylamaları yapılacaktır.

İl/İlçe Müdürlükleri tarafından ilgili Yönetmelik çerçevesinde nakilde hayvan ve ilişkili yol kontrolleri yapılacak ve her bir kontrole ait rapor dosyasında muhafaza edilecek Ek-1 Müdürlüklerince hazırlanacak yıllık raporlar Mayıs ayının son haftasından önce Müdürlüğümüze gönderilecektir.

12. YURT İÇİNDE HAYVAN VE HAYVANSAL ÜRÜNLERİN SEVKLERİNDE YOL KONTROLLERİ

Hayvan ve hayvansal ürün sevkleri ile ilgili olarak; Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği Şube Müdürünün koordinasyonunda, İlçe Müdürlüklerinin uygun göreceği güzergâhlarda, kolluk kuvvetleriyle işbirliği içerisinde, ayda en az bir kez olmak üzere, özellikle besi amaçlı sevklerin yoğunlaştığı aylarda, kurban dönemlerinde ve hayvan pazarlarının kurulduğu günlerde, sevkler yoğunluğu da dikkate alınarak, yol kontrolleri yapılacaktır. Yol kontrollerinde EK-46'daki form doldurularak dosyasında muhafaza edilecektir.

Yol kontrolleri ve denetimleri, "Ticari Amaçla Yük ve Yolcu Taşımacılığı Yapan Araçlara Yönelik Yol Kenarı Denetim Hizmetlerinin Ortak Yürütülmesi Hakkında Protokol" kapsamında, İlçe Müdürlüğü personeli tarafından "Yol Kenarı Denetim İstasyonları"nda yapılacak, denetim istasyonu olmayan karayolu güzergâhlarında ise denetimin gerçekleştirileceği İlçe Emniyet Müdürlüğüyle irtibata geçilerek araç durdurmak amacıyla trafik personeli görevlendirilmesi talep edilecektir.

Yol kontrolleri ve denetimleri, il/ilçe müdürlüğü personeli tarafından Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Yol Kenarı Denetim İstasyonlarında yapılacak, il müdürlükleri ile Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Karayolları Bölge Müdürlükleri ile protokol imzalanacaktır. Denetim istasyonu olmayan karayolu güzergâhlarında ise denetimin gerçekleştirileceği İl/İlçe Emniyet Müdürlüğü veya Bölge/İl/İlçe Jandarma Komutanlıklarıyla irtibata geçilerek araç durdurmak amacıyla trafik personeli görevlendirilmesi talep edilecektir

5996 Sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu'nun 36. maddesi gereğince canlı hayvan ve hayvansal ürünlerin sevklerinde Bakanlıkça belirlenen belgeleri bulundurmayan canlı hayvan ve hayvansal ürün sahipleri ile araç sahiplerine idari yaptırımlar uygulanacaktır.

13. PAYDAŞ KURUM VE KURULUŞLAR İLE İLGİLİ HUSUSLAR

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığınca, İlimizde aşılama ve işletmelerin kayıt altına alınması, güncellenmesi, küpeleme çalışmalarında, hayvan hareketlerinde, hayvan ve kurban pazarlarının kontrollerinde yetiştiricilerimizin mağdur olmamaları için paydaş kurum ve kuruluşlar;

İl/İlçe Jandarma Komutanlığı; Mücavir alan dışında, kaçak hayvan kesimleri, yol kontrollerinde ve hastalık mihraklarında alınacak karantina tedbirlerinin yerine getirilmesinde,

İl/İlçe Emniyet Müdürlüğü; Mücavir alan içerisinde, kaçak hayvan kesimleri, yol kontrollerinde, hastalık mihraklarında alınacak karantina tedbirlerinin yerine getirilmesinde,

İl/İlçe Müftülüğü; Salgın hayvan hastalıklarının önlenmesi amacıyla yapılacak olan koruyucu aşılama ile ilgili olarak yetiştiricilerin, camilerin anons sistemleriyle ve vaazlarla haberdar edilmesinde,

İl/İlçe Belediye Başkanlıkları : 5996 Sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, U Yem Kanununun 4. maddesinin sekizinci fıkrasında “İl özel idareleri ve belediyeler, İ hastalıkları ile mücadele ve kontrollerde Bakanlığa yardımcı olmakla yükümlüdür” hükr Ek-1 almaktadır. Söz konusu Kanun hükmü kapsamında hayvan hastalıkları ile mücadele çalışmaları Belediyelerden bütçelerinde bu hususa yer vermeleri yazılı olarak istenerek, hayvan hastalıkları ve zararlılarıyla mücadele çalışmalarında araç ve malzeme temininde maddi destek sağlanmasında,

İl/İlçe Sağlık Müdürlüğü, İl/İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, Meslek Odaları, Birlikler,

Dernekler; Hayvan Hastalık ve Zararlıları ile ilgili olarak Tarım ve Orman İl Müdürlüğünün koordinasyonunda eğitim seminerleri düzenlenmesinde,

Muhtarlıklar; Sorumlu oldukları yerleşim birimlerinde yapılacak olan mücadele çalışmalarında, yetiştiricilerin bu çalışmalara en üst düzeyde katılımının sağlanmasında, hastalık mihraklarında alınacak karantina tedbirlerinin yerine getirilmesinde, mahallede yapılacak olan eğitim ve bilgilendirme toplantılarında katkı ve destek sağlayacaklardır.

14. KOMİSYON KARARLARINA UYMAYANLAR HAKKINDA YAPILACAK İŞLEMLER

Alınan kararlara uymayanlar hakkında; 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu ve 5442 sayılı İller İdaresi Kanununun ilgili maddeleri gereğince cezai işlem yapılacaktır.

15. BİLGİ VE GEREĞİ

Bu komisyon kararının gereği için; Kaymakamlıklara, Belediye Başkanlıklarına, İl Jandarma Komutanlığına, İl Emniyet Müdürlüğüne, İl Sağlık ve Halk Sağlığı Müdürlüklerine, Ziraat Odası Başkanlığına ve ilgili Meslek Odalarına, bilgi için diğer İl Müdürlüklerine gönderilmesine,

Oy birliği ile karar verilmiştir. **27 / 03 / 2023**

Komisyon Başkanı

Hacı Osman HÖKELEKLİ
Vali a.
Vali Yardımcısı

Üye

Murat ZORLUOĞLU
Belediye Başkanı

Üye

Adem ŞEN
Jügeneral
İl Jan. Komutanı

Üye

Murat ESERTÜRK
İl Emniyet Müd. V.

Üye

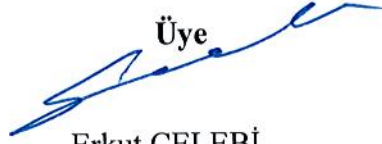
Cahit GÜLBAY
İl Tarım ve Orman Müdürü

Üye

Dr. Hakan USTA
İl Sağlık Müdürü

Üye

Erol SAYIN
Hay.Sağ ve Yet.Şub.Md.

Üye

Erkut ÇELEBİ
Tic.ve San.Od.Bşk

Üye

Mustafa BEKAR
Ziraat Odası Başkanı

Üye

Filiz BAL
Veteriner Hekim